

ПОЛОЖЕННЯ

про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1. Положення про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) визначає порядок визнання і перезарахування результатів навчання освітніх компонентів та їх кредитів ECTS, та визначення академічної різниці здобувачів освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, доктора філософії, які:

- переводяться з інших закладів вищої освіти;
- бажають здобувати освіту на наступному освітньому рівні підготовки або паралельно (одночасно) навчатися на двох спеціальностях (освітніх програмах);
- продовжують навчання після завершення академічної відпустки або повторного навчання;
- поновлюються на навчання після відрахування; - прийняті на навчання на другий (третій) курси або на перший курс (зі скороченим терміном навчання) на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти;
- ініціюють визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти;
- є учасниками програм академічної мобільності.

2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579), методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119); Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

3. У Положенні враховані засади Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ECTS), на основі якої здійснюється визнання результатів навчання в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі - Університет).

2. Порядок визнання і перезарахування результатів навчання, кредитів ECTS освітніх компонентів

1. Визнання і перезарахування результатів навчання освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик тощо) та відповідних кредитів ECTS здійснюється за заявою здобувача вищої освіти відповідно до договору про навчання, договору або сертифікату про практику/стажування,

академічної довідки або додатку до документа про вищу освіту (диплома молодшого бакалавра, бакалавра, спеціаліста, магістра), результатів навчання, запланованих освітньою програмою відповідної спеціальності в університеті або навчальної картки, залікової книжки студента (для здобувачів вищої освіти університету), або документів (сертифікатів, свідоцтво тощо), які підтверджують результати навчання, здобуті заявником у неформальній освіті (Порядок та процедури визнання результатів неформальної освіти визначається Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана).

2. Заява про перезарахування освітнього компоненту (опанованого у процесі формальної освіти) та відповідних кредитів ECTS, подається здобувачем вищої освіти декану факультету / завідувачу відділу аспірантури та докторантури до початку семестру, враховуючи те, щоб у випадку невідповідності програмних вимог та відмови в перезарахуванні, здобувач вищої освіти міг пройти підготовку з відповідного освітнього компоненту в повному обсязі.

3. Перезарахування результатів раніше складених здобувачем вищої освіти освітніх компонентів згідно з індивідуальним навчальним планом / індивідуальним планом освітньо-наукової роботи аспіранта здійснює заступник декана факультету з навчальної роботи / завідувач відділу аспірантури та докторантури шляхом їх порівняння (відповідність змісту освітнього компоненту освітній програмі, загальний обсяг у годинах (кредитах ECTS), форми підсумкового контролю) не пізніше першого тижня теоретичного навчання відповідного семестру за згодою гаранта освітньої програми, про що здійснюється запис на заяві здобувача вищої освіти.

4. При поновленні враховується здатність особи успішно виконати відповідну освітню програму. Процедура оцінювання здатності проводиться у формі співбесіди (результати співбесіди фіксуються у протоколі); додаткового випробування зі спеціальності (результати фіксуються у відомості); додаткового випробування із загальної компетентності (результати фіксуються у відомості).

5. Здобувачам вищої освіти, які вступили на освітню програму на другий (третій) курс або на перший курс (зі скороченим терміном навчання) на базі здобутого освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти, університет визнає результати навчання та перезараховує кредити ECTS, максимальний обсяг яких визначено стандартом вищої освіти (за відсутності стандарту – не більше 120 кредитів ECTS). Визнання результатів навчання та перезарахування кредитів ECTS здійснюється деканом факультету на підставі наданих відповідних заяв та додатків до диплому молодшого бакалавра / диплому молодшого спеціаліста / диплому кваліфікованого робітника після погодження із гарантом освітньої програми, про що здійснюється запис на заяві здобувача вищої освіти.

6. Рішення декана факультету / завідувача відділу аспірантури та докторантури та гаранта освітньої програми про перезарахування освітніх

компонентів без створення комісії може бути прийняте при дотриманні таких умов:

- якщо в навчальних планах співпадають загальний обсяг годин (кредитів ECTS) та форми підсумкового контролю з цим освітнім компонентом;

- при порівнянні освітньої програми, навчального плану спеціальності та академічної довідки, або додатку до документа про вищу освіту, або навчальної картки студента (для здобувачів вищої освіти університету) назви навчальних дисциплін ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність.

7. У випадку виникнення суперечливих питань із визнанням результатів навчання та перезарахуванням кредитів з освітніх компонентів, відповідне рішення декан факультету / завідувач відділу аспірантури та докторантури приймають на підставі висновків сформованої ними експертної комісії.

7.1. Експертна комісія формується протягом одного робочого дня у випадках:

- назви освітніх компонентів мають значні розбіжності, але при порівнянні навчальних програм дисциплін, освітніх програм підготовки співпадають змістова частина та результати навчання здобувача вищої освіти;

- загальний обсяг годин (кредитів ECTS), відведений на вивчення освітнього компоненту у попередньому навчальному закладі, відрізняється, але не менший 75% обсягу освітнього компонента, передбаченого навчальним планом освітньої програми спеціальності.

7.2. Експертна комісія формується у складі трьох осіб: завідувача кафедри, до сфери відповідальності якої відноситься освітній компонент, гаранта освітньої програми та науково-педагогічного працівника, який викладає той самий або споріднений освітній компонент.

7.3. Склад комісії формується розпорядженням декана факультету/завідувача відділом аспірантури та докторантури.

7.4. Експертна комісія, наступного дня після її формування, розглядає заяву здобувача вищої освіти, вивчає його документи про раніше здобуту освіту, при необхідності проводить співбесіду з ним з метою уточнення змісту вивченого в попередньому навчальному закладі освітнього компоненту, який потрібно перезарахувати.

Експертна комісія робить висновок про можливість (неможливість) перезарахування освітнього компоненту. Рішення експертної комісії зазначається у заяві та оформлюється протоколом (додаток 1).

8. Зарахування обов'язкових освітніх компонентів (індивідуального плану наукової роботи) або їх складників здійснюється за умови, що під час попередніх періодів навчання особа здобула передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання. Як вибірккові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

9. При перезарахуванні освітнього компоненту зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень здобувача вищої освіти. За необхідності (освітній компонент вивчався здобувачем вищої освіти в

зкладах вищої освіти (у тому числі іноземних закладах вищої освіти), де не використовується (не використовувалась) кредитно-трансферна система оцінювання) оцінка, одержана здобувачем вищої освіти, переводиться за шкалою ECTS та 100-бальною шкалою відповідно до чинної в Університеті системи оцінювання за мінімальними значенням:

Шкала переведення освітніх компонентів, відповідно до чинної в Університеті системи оцінювання

Попередня оцінка в наданому документі про освіту	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою в Університеті	Оцінка за шкалою ECTS
<i>Екзамен</i>			
<i>Відмінно (5)</i>	90	<i>Відмінно</i>	<i>A</i>
<i>Добре (4)</i>	74	<i>Добре</i>	<i>C</i>
<i>Задовільно (3)</i>	60	<i>Задовільно</i>	<i>E</i>
<i>Залік</i>			
<i>Зараховано</i>	60	<i>Зараховано</i>	<i>E</i>

Якщо оцінка з освітнього компоненту складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок із декількох освітніх компонентів, то виставляється середня арифметична оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових. При перезарахуванні форм підсумкового контролю з освітніх компонентів екзамен, складений у іншому закладі, може бути зарахований як залік з відповідною оцінкою за шкалою ECTS; залік, якщо він був оцінений за шкалою ECTS, може бути перезарахований як іспит відповідною оцінкою за шкалою ECTS з переведенням в національну шкалу.

9. Перезараховані освітні компоненти та відповідні кредити фіксуються у індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти/індивідуальному плані освітньо-наукової роботи аспіранта.

10. Перезарахування кредитів учасників академічної мобільності відбувається автоматично, якщо у договорі про навчання або практику/стажування, укладеному до початку періоду мобільності між здобувачем вищої освіти, Університетом та закладом вищої освіти, що приймає, зазначена домовленість щодо організації кредитної мобільності та визнання кредитів.

Для учасника академічної мобільності, який подає до Університету академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому закладі вищої освіти, з яким Університет немає чинного договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється відповідно до цього Положення. Порядок здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій учасників програм академічної мобільності

Університету на території України чи поза її межами - здобувачів освітніх ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії, здобувачів наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників й інших учасників освітнього процесу регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

3. Порядок визначення академічної різниці

1. Академічна різниця - це розбіжність між навчальними планами, освітньою програмою, за якими здобувач вищої освіти навчався і за якими бажає навчатися в Університеті.

2. Визначення академічної різниці здійснюється деканатом факультету/ відділом аспірантури та докторантури за згодою гаранта освітньої програми і має тривати не більше одного робочого тижня. Директорат інституту/ деканат факультету/ заочний відділ/ відділ аспірантури та докторантури вивіряє кількість кредитів, опанованих здобувачем вищої освіти. Недостатній обсяг кредитів здобувач вищої освіти повинен ліквідувати, виходячи з того, що загальна сума кредитів ECTS складає $60 \cdot n$ (n - кількість курсів).

3. Академічною різницею не вважаються:

- вибірккові освітні компоненти;
- відсутність курсової роботи з дисципліни;
- розбіжність у формі підсумкового контролю «екзамен» - «залік» (бали, отримані за залік, можуть бути за шкалою Університету зараховані як екзамен).

4. Кількість підсумкових форм контролю, які складають академічну різницю, не повинна перевищувати кількості форм контролю за навчальний рік.

5. Якщо навчальним планом передбачено складання заліку та екзамену з навчальної дисципліни, то формою підсумкового контролю при складанні академічної різниці є екзамен. Якщо навчальним планом передбачено складання кількох заліків або екзаменів з однієї навчальної дисципліни, то формою підсумкового контролю при складанні академічної різниці є один залік або екзамен.

6. Термін ліквідації академічної різниці – до 6 місяців після зарахування або поновлення або до початку сесії відповідного семестру.

4. Порядок складання академічної різниці

1. У разі поновлення на навчання чи переведення здобувача вищої освіти з іншого закладу вищої освіти, з однієї спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації, освітньої програми) на іншу академічна різниця становить не більше 20 кредитів.

2. Здобувачі вищої освіти, яким визначена академічна різниця, повинні скласти її в термін, встановлений цим положенням. Якщо академічна різниця не складена у встановлені терміни, студент відраховується зі складу здобувачів університету.

3. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом при ліквідації академічної різниці є самостійна робота здобувача.

4. З метою сприяння успішному складанню академічної різниці, деканатом факультету/ відділом аспірантури та докторантури здобувачу вищої освіти надається необхідна консультативно-роз'яснювальна допомога.

5. Кафедри, за якими закріплені освітні компоненти, що складають академічну різницю, надають необхідні навчально-методичні вказівки та рекомендації для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги та об'єктивний підсумковий контроль знань здобувача вищої освіти.

5. Оформлення документів

1. Підготовка матеріалів щодо перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці покладається на деканат факультету/ відділ аспірантури та докторантури.

2. Академічна довідка (копія додатку до диплому про вищу освіту тощо), заява про визнання результатів навчання та перезарахування освітніх компонентів, погоджені деканом факультету/ завідувачем відділу аспірантури та докторантури, гарантом освітньої програми, долучаються до особової справи здобувача вищої освіти.

3. Перезарахування освітніх компонентів, складання академічної різниці фіксується у індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (індивідуальному плані освітньо-наукової роботи аспіранта) і засвідчується підписом декана факультету / завідувача відділу аспірантури та докторантури. При перезарахуванні освітніх компонентів до навчальної картки та залікової книжки здобувача вищої освіти/індивідуального плану освітньо-наукової роботи аспіранта вносяться: назва перезарахованого освітнього компоненту, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер академічної довідки, додатку до диплому тощо). Оцінки проставляються за чинною в Університеті шкалою.

4. Результати складання академічної різниці фіксуються у відомості обліку успішності, навчальній картці та заліковій книжці здобувача вищої освіти. Відомості академічної різниці реєструються у реєстраційному журналі видачі залікових й екзаменаційних відомостей для складання іспитів та заліків. Результати складання академічної різниці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти вносяться до індивідуального плану освітньо-наукової роботи аспіранта.

5. У додаток до диплома вносяться усі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти навчального плану освітньої програми, у тому числі ті, що були визнані та перезараховані, визначені та складені як академічна різниця. Вибіркові освітні компоненти здобувача вищої освіти можуть відрізнятися.

6. Прикінцеві положення

1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою університету і затвердження наказом ректора.

2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради університету й затверджуються наказом ректора.

3. Визнати таким, що втратило чинність Положення № про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (затверджено наказом № від р.).

Додаток 1

Протокол № _____
засідання експертної комісії

_____
(назва факультету)
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від _____ р.

Присутні: завідувач кафедри, гарант освітньої програми, науково-педагогічний працівник (який викладає той самий або споріднений компонент).

Секретар комісії: _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Порядок денний:

1. Про вирішення суперечливих питань із визнання результатів навчання та перезарахування кредитів ЄКТС з освітніх компонентів здобувача вищої освіти, _____ курсу _____ групи, _____ спеціальності, освітньої програми, ПІБ

Слухали:

Гаранта освітньої програми _____
(посада, ПІБ)

_____
(назва освітньої програми)

Експертною комісією було проаналізовано додаток до диплому № _____ від _____ назва закладу освіти (академічну довідку № _____ від _____ назва закладу освіти) та навчальні плани (робочу програму) і програмні результати навчання ОП (назва). Під час порівняння навчальних програм освітніх компонентів освітніх збігаються змістова частина та результати навчання таких ОК:

1. Назва дисципліни (за додатком або академічною довідкою) – назва ОК за ОП
- 2.
- 3.

Загальний обсяг годин (кредитів ECTS), відведений на вивчення освітнього компоненту (назва ОК) у попередньому навчальному закладі, збігається на _____% (але не менший 75%) від обсягу освітнього компонента, передбаченого навчальним планом освітньої програми спеціальності (назва ОК).

Порівняльна таблиця та довідка академічної різниці додаються.

Виступили:

1. Заступник декана з навчальної роботи звернула увагу на те, що при переведенні здобувач повинен виконати вимоги вступників на освітню програму до

поновлення на навчання або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти, мати підтверджуючі військово-облікові документи (*бути зареєстрованим на обліку в ТЦК*).

Інформація про наявність переднього навчання з ЄДЕБО.

Ухвалили:

1. Визнати освітні компоненти (прописати всі ОК за додатком (академічною довідкою), які можливо перезарахувати) такими, що можуть бути перезараховані відповідно до освітніх компонентів (прописати всі ОК за освітньою програмою) освітньої програми (назва), спеціальності.

2. Поновити здобувача _____, за умови виконання вимог до вступників на відповідну ОП, встановлених в рік початку навчання контингенту здобувачів освіти за відповідним рівнем освіти. У разі невиконання цієї вимоги не пізніше дати допуску до атестації _____ буде відраховано зі складу здобувачів вищої освіти.

Секретар

_____
(підпис)

_____
(ім'я, по батькові)